

Tøkniorðabók á veg

- *Ætlanin við hesi orðabókini er at lofta tí orðabrúki, sum fer at koma fram í sambandi við eina møguliga oljuvinnu. Við orðabókini hava vit høvi at verða við frá fyrsta degi, sigur Zakaris Svabo Hansen, málfrøðingur, ið arbeiðir við at gera eina tøkniorðabók, sum fer at fevna um fakorð í ídnaði og handverki.*

TURID KJØLBRO

Í kjalarvorrinum á Móðurmálsorðabókini, sum kom út síðsta summar, verður nú gjørd ein føroysk tøkniorðabók.

- Í Móðurmálsorðabókini er hópin av tøkniorðum, men hon fer ikki út í æsir við yrkisordum. Meðan vit gjørdur ta orðabókina høvdu vit samband við nógv fólk, sum vit rádførdur okkum við og tað sýntist, sum stóru áhugi og tørvur var á eini tøkniorðabók, sigur Zakaris Svabo Hansen, ið arbeiðir við bókini.

Tað eru serliga orð, ið vit seta í samband við handverks vinnur, sum fáa innivist í tøkniorðabókini. Orð, ið verða brúkt í maskinindnæði, skipasmíði, jarnsmíði og handverki í breiðum tydingi.

- Ætlanin við hesi orðabókini er eisini at lofta tí orðabrúki, sum fer at koma fram í sambandi við eina møguliga oljuvinnu. Við orðabókini hava vit høvi at verða við frá fyrsta degi. Tað er altíð trupult at gera nakað munagott, tá ið útlandsku orðini fyrst eru komin inn í málið. Stevnu-miðið er sjálvsagt, at nýggja

tøkniorðabókini fer at liggja á arbeidssplásum, har tað er aktuelt at brúka hana, sigur Zakaris Svabo Hansen.

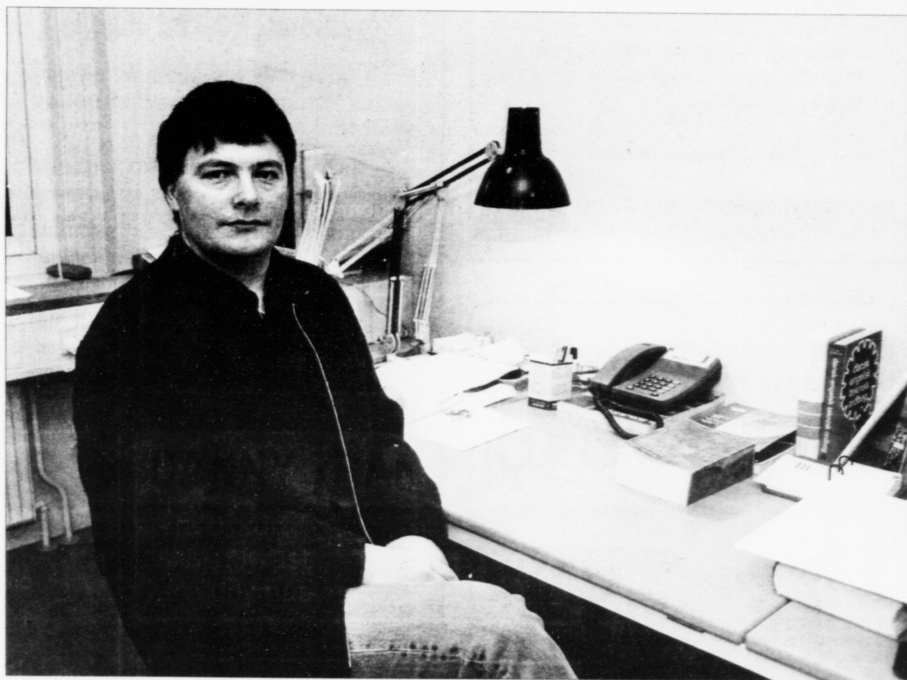
Nýggjyrði

Arbeiðið við tøkniorðabókini fer fram á tann hátt, at tekstir, har orðatiltal við tøkniorðum kemur fyrri, verður orðtikið.

- Tað hevur verið trupult at fingið fatur á skrivligum tiltali um tøkniorð. Lítið er skrivað, men nógv livir munnliga millum fakkfólk. Tá hava vit verið í sambandi við stovnar, fyrstokur og fólk, sum hava ymsar royndir og vitan á hesum økinum. Vit hava fingið fatur á tiltali, ið eitt nú arkitektar hava til innhýsis arbeiðsbrúk.

- Vit hava vitjað Norsk Termbank í Bergen og høvdu fingið nógv góð ráð um, hvussu vit eiga at fara til verka. Hetta er ein stovnur, sum hevur staðið á odda fyri norskari oljuterminologi og at fáa oljumálið norskt, tann tíð tað var. Tey fáast eisini nógv við at gera 'orð og skipa frøðimálið til onnur øki, eitt nú læknafísindi.

Ætlanin er, har tað er neyðugt og har tørvur er, at gera nýggj tøkniorð. Í

Zakaris Svabo Hansen, málfrøðingur, arbeiðir við at gera eina føroyska tøkniorðabók.

Mynd: Jens Kr. Vang

landi eru fakordanevndir og tí er saknur í í Føroyum. Tað átti at verið sjálvsagdur partur í málráðleggingini í landinum, heldur Zakaris Svabo Hansen.

- Íslendingar leggja nýggju orðini út á internetið og tað kundu vit eisini hugsað okkum. Tað hevði verið munandi lættari at gera eina tøkniorðabók, um vit høvdu fakordanevndir, og tað er eitt mál, vit eiga at seta okkum. Vit hava tætt samband við fólk, sum hava skil á tøkniorðum. Tað eru ikki málfrøðingar einsamallir, sum gera av, hvat alt skal eita.

- Umframtey orðini, ið longu eru til í málinum, mugu vit hyggja eftir, hvør-

um brúk er fyri afturat. Tað kann gerast trupult at finna hóskandi orð fyri alt. Nógvar nýggjar vinnur eru, ið hava brúk fyri nýggjum orðum, men spurningurin verður, hvussu nógv bókini fer at fevna um. Enn hava vit ikki heilt gjørt av, hvussu umfatandi hon skal verða. Tað veldst um figging, um hvussu nógv tiltal er til at arbeiða við og hvør tørvurin er. Eitt, sum er umráðandi í eini tøkniorðabók, er, at lýsingarnar eru eintýddar. Tað er ikki rúm fyri ov nóg samheitum, tí tað skal verða greitt og ítøkiligt, hvat meint verður við í hvørjum einstøkum føri. Í so máta vikur ein slík orðabók frá øðrum orðabókum, sum

rúma ymsum lýsingum av somu orðum, sigur Zakaris Svabo Hansen.

Tøkniorðabókini verður fleirmálslig. Við hvørt føroyskt orð verður eitt samvarandi enskt og danskt orð sett við. Sostatt verður hon í trimum, har leitaralisti er á hvørjum máli, men sum vísir til føroyska partin, har orðalýsingarnar standa. Brúkararnir verða tí noyddir at skilja føroyskt fyri at fáa eina góða lýsing av orðinum, teir leita eftir, men kunnu saktans fáa nýttu úr bókini hóast teir bert kenna danska ella enska orðið.

Komin væl áleiðis

Forritið, sum varð gjørt til Móðurmálsorðabókina,

verður eisini brúkt til tøkniorðabókina. Onkrar tillagningar eru gjørdar.

Hvussu nógv tøkniorðabókini, ið fer at hava umleið 10.000 leitorð, fer at kosta at gera er ógreitt.

- Oljufelagið Saga Petroleum og Granskingarráð Føroya hava higartil figgið arbeiðið, og uttan dyggan stuðul frá teimum var arbeiðið ikki byrjað, sigur Zakaris Svabo Hansen.

Farið varð undir at gera orðabókina síðsta heyst, men Zakaris Svabo Hansen hevur ikki hug at siga nakað um, nær bókini verður liðug.

- Tað er drúgt arbeiði at gera eina orðabók, men hon er komin væl áleiðis.

Dansifrøi nógv á skránni

Dansifrøi hevði aðalfund í januar mánaði, har triggir nýggir nevndarlímir vórðu valdir. Nevndin, ið skipar seg sjálv, er nú henda: Erling Jørgensen, formaður, Arni Svartafoss, næstformaður, Karstin Hansen, kassameistari, Eileen Vang, skrivari, Tom Nielsen, nevndarlímur, og Helena Jensen, eýkalímur.

Skráin fyri fyrru helvt av 1999 er lógð og er dentur lagdur á at hava ymsk dansiskeið í sambandi við vanligu hugnakvöldini.

6. februar hevði Høgni av Skarði frálæru í latínameri-

kanska dansinum Salsa. Hetta var nakað óðrvísi enn tað, ið vanligu verður dansað, men undirtekan var góð og øll vóru væl nøgd við skeiðið.

Víkuskiftið 26. og 27. febr. fer Anna Kirstin av Tvøroyri saman við Dansifrøi at hava alment dansiskeið, har hon hevur frálæru í foxtrott, quickstep og rock'n-roll fyri byrjarar. Eisini verður eitt tango skeið fyri tey meira vandu; hetta er vanligt (standardserað) tango. Vanligt hugnakvöld verður aftaná. Vetrarskeiðið endar 20. mars við avdansi-

veitslu. Men leygarkvöldið 17. apríl verður aftur hugnakvöld, har byrjað verður við frálæru í gomlum dansum.

Hesi danskvöldini eru stak hugnalig og eru tey eitt frálíkt høvi at læra seg teir ymsu dansarnar, sum verða dansaðir á vetrarskeiðnum, og aðrar við.

Leygarkvöldið 29. mai verður ætlandi eitt tiltak í Norðurlandahúsinum saman við danskum fólkdansarum frá DGI-Roskilde Amt og Havnar Dansifelag við framsýningum og felags dansi, men hetta velst alt um, hvussu tilmeldingin hjá danska felagnum verður. Seinni í summar verður árliga útferðin.

Bókalisti komin

TURID KJØLBRO

Føroya Landsbókasavn hevur givið út ein bókalista, tey kalla Føroyskur Bókalisti 1997. Hetta er yvirliit yvir alt, bókur, rit og bóklingar, ið er komið út í 1997 á føroyskum. Listin fatar eisini um útgávur í útlandinum, ið onkursvegna eru um føroysk viðurskipti.

Í bókalistanum eru eisini adressur á forløgum, yvirliit yvir bókur, sum hava fingið tillutað ISBN-tal í 1997, og listi yvir bókur í stavrað. Aftast í listanum er yvirliit

yvir yrkisbókmentir greinað í bólkur.

Upplýsingarnar um hvørja bók sær eru rættiliga fullfiggjaðar. Um bókina Teir tóku land eftir Jógván Arge eru hesir upplýsingar: Jógván Arge, føddur í 1947, Teir tóku land er um føroyingar í Grønlandi. Bókin er givin út í 1997 á Tjarnardeild í Tórshavn. Hon er framhald av bókum Niels Juul Arge um føroyingar í Grønlandi. Anker Eli Petersen hevur teknað, síðani er ISBN-nummarði upplýst og kostnaðurin av bókini.